

Gunde/BAT den 15. august 2014

Indledning

Fra Bygge-, Anlægs- og Trækartellet skal vi hermed præsentere et par forslag, som kan indgå i de kommende finanslovsforhandlinger. Forslagene ligger indenfor emnerne social dumping, bolig-job, energirenovering og arbejdsmiljø. I BAT håber vi, at disse forslag vil komme i spil under de kommende måneders forhandlinger. I BAT står vi naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer, oplysninger og drøftelser i forhold til nedenstående forslag.

A: Social Dumping

1) **Hæv de øremærkede bevillinger til Skat, Arbejdstilsynet og Politiet**

De ekstra bevillinger på Finanslovene for 2012 og 2013 til **Skat, AT og Politiet**, som videreførtes i finansloven for 2014 og 3 år frem har virket. De ekstra midler til de tre myndigheder, har givet et kolossalt kontrolløft, og antallet af sager taler sit eget tydelige sprog.

Myndighedssamarbejdet er desuden blevet styrket, hvilket i sig selv også har haft en positiv effekt.

Med de efterreguleringer som Skat har foretaget, så er det ikke længere en udgift, men derimod en indtægt for staten. Desuden er der den præventive effekt af øget kontrol, som man må formode, er den største effekt af den øgede indsats.

I forsommeren ændrede Skat det såkaldte Styresignal i forhold til arbejdsudleje og "arme-ben". En ændring som vi i BAT er særdeles meget imod, finder helt uforståelig og som giver ekstra arbejde til Skats medarbejdere i forhold til bekæmpelsen af social dumping. Det gør det fordi de nu skal vurdere hvert enkelt tilfælde af arbejdsudleje. Før placerede man blot arbejdsgiveransvaret ét sted!

Alene af den grund er det kun ret og rimeligt at flere penge øremærkes til Skat, hvis regeringen og et flertal i Folketinget ønsker at bevare indsatsniveauet overfor social dumping.

BAT foreslår ekstra 50 millioner kr. årligt til AT, Skat og Politiet.

2) **Indfør Kædeansvar.**

Med Håndhævelsesdirektivet er det besluttet, at der i Danmark, indenfor bygge- og anlægsbranchen, skal indføres et kædeansvar. Indførelsen af dette kædeansvar bør efter BAT's bedste overbevisning ske inden, at vi måske får en anden regering.

Håndhævelsesdirektivets krav til et kædeansvar er ikke særlig vidtgående, og det er et minimumsdirektiv. Imidlertid er EU's retstilstand på området meget mere vidtgående end direktivets minimumsbestemmelser. I Wolff og Müller dommen har EU Domstolen tilkendegivet, at det tyske kædeansvar ikke er i strid med

traktatgrundlaget. Den tyske kædeansvarsordning er den mest vidtgående af de 8 modeller, der er i de 8 EU-lande, som har kædeansvar. Derfor skal vi gå efter den tyske model, når vi alligevel skal indføre kædeansvar i Danmark.

Baggrund og model for kædeansvar

Igennem de seneste 15 år har vi oplevet, at mange lønmodtagere indenfor bygge- og anlægsbranchen snydes for deres løn, pension, feriepenge, SH og overtidsbetaling af den virksomhed, de er ansat i. Typisk er disse virksomheder et enkelt led i en værdikæde af underentrepriser, som udgår fra hovedentreprenøren og i nogle tilfælde helt ned til "arme/ben"-virksomheder.

Også det offentlige snydes for penge. Moms og indkomstskat er de to mest tydelige, og derfor indførte Folketinget også en lovgivning, som gav os den omvendte moms. Man kan således sige, at den omvendte moms er et forudgående kædeansvar.

Også i overenskomsterne, med eksempelvis Dansk Byggeri, er der et kædeansvar for ikke afholdte feriepenge. Hvis en virksomhed ikke har udbetalt feriepenge, så kan forbundet hente dem i virksomhedens organisation, i dette tilfælde Dansk Byggeri. Her er der altså tale om, at medlemsvirksomhederne i Dansk Byggeri indgår i et kollektivt kædeansvar i forhold til den enkelte virksomheds feriepengeforpligtigelse.

For at imødekomme, at nogle virksomheder systematisk kan snyde med løn og med betalinger til det offentlige, bør der indføres et kædeansvar, således at det øverste led i en entreprisekæde (hovedentreprenøren), kan holdes ansvarlig for eventuelle underentreprenørers forsømmelser.

Det er ikke et ukendt fænomen i byggeriet, at det øverste led i en entreprisekæde, hovedentreprenøren, har ansvaret overfor kunden i forhold til, at byggeriet eller opgaven leveres til tiden, i den aftalte kvalitet og til den aftalte pris. Der har man allerede påtaget sig ansvaret for eventuelle underentreprenørers svigt, forsømmelser og dårligt udført arbejde.

For at få ryddet op i en branche, som bliver mere og mere betændt, hvor snyd, svindel og bedrag er blevet systematiseret, skal der straks indføres et kædeansvar inden for bygge- og anlægsbranchen i Danmark.

Hvem kan gøres ansvarlig?

I BAT mener vi, at de, der kan gøres ansvarlige i forhold til et kædeansvar, skal være juridiske personer, der er registreret som en virksomhed. Hvis en virksomhed entrerer med en anden virksomhed til at udføre en opgave i en underentreprise, så skal opdragsgiveren kunne holdes ansvarlig for underentreprenørens forsømmelser.

BAT mener således ikke, at private husejere skal kunne holdes ansvarlige i forhold til denne lovgivning. De vil typisk ikke have mulighed for at have viden og indsigt i overenskomstmæssige forhold, og derfor være en udenforstående 3. part i forhold til det ansvar, som de skulle kunne idømmes.

Man skal kunne rette sit krav til ethvert led i kæden i opadgående retning. For at forenkle tingene mest muligt vil det imidlertid være absolut bedst, om kædeansvaret også kan rettes imod det øverste led i kæden umiddelbart, uanset hvor i kæden en manglende løn eller skat er forekommet. Hovedentreprenøren må tage ansvaret for hele kæden.

Hvad kan man gøres ansvarlig for?

Overfor det offentlige må det naturligvis være op til det offentlige selv at beslutte - men skat, moms, eventuelle bøder i forhold til Arbejdstilsynet eller andre må være de væsentligste elementer.

Hvad angår arbejdstagerne, så skal det være den aftalte løn og de betalinger, som kan sidestilles med løn, og som udregnes på baggrund af den aftalte timeløn. Det er pension, feriepenge og SH, men det kan også være sygedagpenge, barsel eller andet, som er indeholdt i overenskomsten, og som derfor vil være gældende for de overenskomstdækkede virksomheder.

Bod tilkendt for brud på overenskomsten, skal også indeholdes i kædeansvaret.

Et krav om kædeansvar skal kunne gøres gældende fra det tidspunkt, hvor lønnen skulle være udbetalt, eller hvor skat, moms m.v. skulle være indbetalt til de offentlige myndigheder.

I mange tilfælde, når det gælder manglende "løn", vil det dog som regel komme an på en afgørelse i det fagretlige system. Her opgøres størrelsen af den enkelte arbejdstagers tilgodehavende. Det er selvfølgelig i de tilfælde, hvor der er sket et brud på overenskomsten. Ved sådanne tilfælde kan der godt gå over et år, før der ligger en kendelse fra eksempelvis Arbejdsretten. Derfor skal der være en lang tidsfrist for, hvornår et krav kan rejses.

En hovedentreprenør, som er idømt kædeansvar, kan naturligvis gøre regres imod andre led i kæden og naturligvis især imod den underentreprenør, som har forårsaget udløsningen af kædeansvaret.

Det er vigtigt, at en ordning gøres så let og lidt bureaukratisk som mulig, og dybest set handler det jo om en forudgående sorteringsmekanisme. Desuden at de virksomheder, der opererer inden for bygge- og anlægsbranchen, og som påtager sig opgaverne som hovedentreprenører, også påtager sig ansvaret for, at hele opgaven løses efter de gældende regler, love og aftaler.

3) Check alle udstationerende virksomheders eksistens og aktivitet i hjemlandet og dermed deres ret til at udstationere.

En lang række udenlandske byggevirksomheder forsøger bevidst at sløre deres oprindelse, registrering, aktivitetsniveau og ageren i øvrigt. Det sker både overfor myndighederne her i landet, hvor arbejdet udføres, og i deres hjemlande. Det er ikke ualmindeligt at se en rumæner være ansat af et cypriotisk firma, som ejes af et irsk vikarbureau, men hvor rumæneren arbejder i Danmark. Sådant en udstationeringskonstruktion, hvor den enkelte arbejdstager ikke har tilknytning til det

lands arbejdsmarked, som hans virksomhed kommer fra, er ulovlige. Men når 4 landes myndigheder skal inddrages i opklarings- og kontrolarbejdet, så bliver det svært – rigtig svært. Denne form for aktivitet og opfindsomhed har kun til formål at sløre og forvirre for at snyde alt og alle!

Det viser sig også, at en række udenlandske virksomheder ikke er reelle virksomheder. Desuden er der en klar bestyrket mistanke om, at en række af de virksomheder, der på overfladen ser ud til at have formalia i orden (RUT, NIP og Regon numre med mere), alligevel ikke kvalificerer sig til at kunne udstationere, fordi de ikke har aktivitet i hjemlandet og ofte er oprettet med det ene formål at eksportere arbejdskraft til andre lande. Sådanne virksomheder kaldes på engelsk "pay-roll companies", fordi de ikke har andre opgaver end at udbetale løn!

Vi må derfor kræve, at de danske myndigheder får de nødvendige ressourcer og redskaber til lynhurtigt at kunne konstatere, om en virksomhed reelt set kan siges at eksistere og derfor må drive virksomhed, og om den må have lov til at udstationere sin arbejdskraft i forhold til udstationeringsbestemmelserne vedrørende kravet om aktivitet i hjemlandet. Det skal allerhelst ske inden en opgave påbegyndes.

"Kvik-skranken" for udenlandske virksomheder (Servicedirektivet) bør derfor gøres obligatorisk for alle udstationerende virksomheder at henvende sig til inden de påbegynder en opgave. De danske myndigheder skal så indenfor en kort tidsfrist skaffe sig oplysninger om denne virksomheds reelle eksistens, aktivitet og ret til at kunne udstationere.

I dag løber alle efter problemerne. En forlods kontrol vil spare meget bureaukrati og administrativt bøv, fordi vi så kun lukker de lovlige ind!

Hjælp til arbejdsmarkedets parter i forhold til oplysninger fra andre lande

I BAT ønsker vi adgang til at kunne kontrollere de udstationerendes eksistens. Vi tegner mange overenskomster med virksomheder, som åbenbart kun eksisterer i den blå luft. Vi har altså overenskomstmæssige forpligtigelser overfor virksomheder, som vi ikke ved hvem reelt set er, og vi har heller ikke mulighed for at finde ud af det!

I dag er denne kontrol meget vanskelig, hvilket ikke mindst skyldes, at myndighederne i de udstationerende virksomheders hjemlande kun meget modvilligt og i et ufatteligt langsomt tempo medvirker til at afdække de faktiske forhold i byggebranchen.

Det er simpelthen uanstændigt, at når vi har skabt et frit marked i Europa for varer, tjenester, kapital og arbejdskraft, at nogle lande så med søvngængeragtig sikkerhed ikke har styr på egne virksomheder, og heller ikke ønsker at få det!

I BAT har vi gentagne gange forsøgt at komme i dialog med den myndighed i Polen, ZUS, som er central i forhold til at kunne dokumentere, om virksomheden eksisterer og må udstationere. Det er imidlertid helt umuligt, og det er det ikke kun for os. Vi ved, at mange EU-landes myndigheder heller ikke får svar på henvendelser til ZUS. ZUS er under det polske Finansministerium, og det kunne

være en nærliggende tanke, at man fra den polske regerings side simpelthen ser igennem fingrene med de mange ulovlige udstationeringer og falske virksomhedskonstruktioner.

Håndhævelsesdirektivet hjælper myndighederne i Danmark med at få oplysninger. Direktivet betyder nemlig, at man kan få oplysninger indenfor 48 timer, fra et andet lands myndigheder. I BAT ser vi gerne, at danske myndigheder er helt klar til denne opgave og allerede nu, får lavet det helt rigtige set-up for samarbejdet med udenlandske myndigheder og dermed kontrol af udenlandske virksomheder.

I den forbindelse er det også vigtigt at nævne, at vi i bygningsarbejderforbundene i BAT har store vanskeligheder med at få dokumentation fra andre lande i forhold til indbetaling af feriepenge, pension, "den 13. månedsløn" med meget mere, når vi har faglige sager og brud på overenskomsten. Disse problemer er blevet yderligere aktualiseret på metrobyggeriet. Arbejdsmarkedets parter skal derfor have myndighedshjælp til at få verificeret de oplysninger, som vi modtager fra udenlandske virksomheder og for udenlandske medarbejdere

4) **Skab fokus på de danske virksomheder der oprettes, men som kun benytter udenlandsk arbejdskraft.**

Vi ser oftere og oftere at udlændinge etablerer danske virksomheder, men hvor de alene har udlændinge ansat. Det er blandt tilfældet for Budomex (kendt fra Aarhus Havn) og Komal (kendt fra Helsingør). Det foregår på denne måde, fordi de dermed kan flyve under RUT-radaren!

Vi ved fra Skat og Arbejdstilsynet, at de ønsker et større kontrolfokus på denne type virksomheder, fordi de mistænker dem for omfattende snyd og svindel. Imidlertid indeholdes denne type virksomhed ikke i regeringens prioriteringer overfor social dumping. Det skal derfor ændres, så permanente bevillinger til Skat og AT også skal fokusere på denne type virksomheder.

B: BoligJobordningen kan sikre positiv beskæftigelseeffekt efter 2014

500.000 borgere har brugt den nuværende BoligJobordning, der har skabt 5.000 jobs pr. år i 2012 og 2013 og forventes at gøre det samme i år. Disse 5.000 jobs forsvinder imidlertid med ordningens bortfald fra 2015, hvorved den samlede jobeffekt umiddelbart bliver negativ. Den spæde fremgang vi trodsalt kan spore i byggeriet risikerer at forsvinde som dug for solen, hvis ordningen bortfalder.

BAT-kartellet forslår, at opretholde ordningen enten i sin nuværende form eller justeret i en mere strategisk retning. Konkret peger BAT på følgende mulige justeringer, der ideelt bør ses som tillæg til den nuværende ordning:

- 1) *BoligJobordningen målrettes energirenovering.* Incitamentet til at reducere boligernes energiforbrug kan øges ved at målrette den fradragsberettigede renoveringsdel i BoligJobordningen til bl.a. energiforbedrende løsninger. Som konsekvens heraf, vil dem der benytter ordningen med stor sandsynlighed

- igangsætte større energiforbedrende projekter. Dette forudsætter dog, at fradraget øges til 25.000 kr. og at man kan opnå fradrag både for arbejdsløn og materialer, når der er tale om energirenoveringer. I kombination med energirenoveringer, kan fradraget benyttes til også at dække omkostninger til afsluttende malerarbejde.
- 2) *BoligJobordningen målrettes renovering i forbindelse med huskøb.* Købere af huse vil også kunne opnå det forhøjede fradrag (25.000 kr.) til arbejdsløn, såfremt de vælger at renovere huset i forbindelse med købet. Det vil sætte mere gang hushandlerne, hvilket vil give øget aktivitet og beskæftigelse, idet der sættes gang i flyttekæderne.
 - 3) *BoligJobordningen målrettes renoveringer i udkantsområderne.* Såfremt BoligJobordningen udformes på en måde, så renovering af boliger i udkants-Danmark også kan opnå det forhøjede fradrag (25.000 kr.) til arbejdsløn, kan det have en positiv effekt på at tiltrække og fastholde indbyggere i disse områder.
 - 4) *BoligJobordningen målrettes den enkelte lejer i alment boligbyggeri ved brug af den kollektive råderet.* I dag kan den enkelte lejer benytte BoligJobordningen i forbindelse med benyttelse af den individuelle råderet, men det vil være mere fordelagtigt for lejerne at benytte den kollektive råderet, idet boligselskabet kan opnå lån til lavere rente.
 - 5) Energistyrelsen præsenterede tidligere på året BedreBolig – besparelsen betaler sig. Ordningen er en one stop shop model, hvor boligejere kan få rådgivning og vejledning såvel som en konkret renoveringsopgave løst ved kun at henvende sig hos én leverandør. Indledningsvis laver leverandøren et energicheck af huset for at synliggøre det besparelspotentiale, der er i det pågældende hus. Efterfølgende vælger boligejeren om han/hun vil gennemføre de foreslåede projekter eller om han/hun kun vil have gennemgangen. Det er også muligt kun at vælge at gennemføre dele af de foreslåede projekter. BedreBolig ordningen har ikke haft et særlig stort gennemslag endnu og for at skubbe ordningen i gang vil BAT foreslå, at udgiften til den indledende gennemgang kan trækkes fra i skat på lige fod med det håndværkerfradrag, som allerede findes. Som det er nu, så er det kun det efterfølgende renoveringsprojekt, som er fradragsberettiget op til 15.000 kr. pr. person over 18 år i husstanden. Selv hvis håndværkerfradraget ophører med udgangen af 2014 som planlagt, så er administrationen allerede etableret, så rammerne, for at gøre en sådan indledende gennemgang skattefradragsberettiget, er allerede til stede.

C: Arbejds miljø

1)Arbejds miljøuddannelse indeholdt i sikkerhedskortet

I BAT er vi særdeles godt tilfredse med, at Regeringen, Enhedslisten og SF aftalte et sikkerheds ID-kort til bygge- og anlægsarbejdere. Imidlertid var der en tidsel i buketten. Der var ingen obligatorisk sikkerhedsuddannelse knyttet op på kortet. Fra BAT har vi gentagne gange tilkendegivet, at vi er klar til at se på behovet for en sikkerhedsuddannelse i forhold til hvem der trænger mest, og hvem der kan få merit. I BAT vurderer vi, at behovet for en sikkerhedsuddannelse gælder lige godt 12.000 ansatte i byggeriet og at det vil koste lige knap 16 millioner kr. årligt.

Målgruppen for Byggeriets Sikkerhedskort er alle, der udfører erhvervsmæssig aktivitet på arbejdspladser i bygge- og anlæg i Danmark. Kort udstedes til personer med ansættelse i byggeriet, når pågældende indfrier ordningens uddannelseskraav.

Beskæftigede i bygge- og anlægsbranchen

Beskæftigede (bopæl) efter branche (DB07), område og tid

	2011	2012
F Bygge og anlæg		
Hele landet	150 218	154 030

Kilde: www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1344

Til sikkerhedskortet hører en obligatorisk uddannelse i sikkerhed af en dags varighed. Aktuelt beskæftigede i branchen vil få merit, så uddannelseskraavet først indfases over tid.

1. Målgruppe for uddannelsen

Målgruppen for uddannelsen fastsættes her til alle "nyansatte i bygge- og anlægsbranchen", dvs. personer der ikke tidligere har været ansat i byggeriet. Uddannelsen ikke skal fornys ved jobskift, da gruppen opgøres i forhold til ansættelse i branchen og ikke i den enkelte byggevirksomhed.

Uddannelseskraavet foreslås at gælde **fremadrettet**, altså fra et tidspunkt der fastsættes i lovgivningen om byggeriets sikkerhedskort, fx 1. januar 2015. Der gives altså merit til alle ansatte i bygge- og anlægsbranchen ved dokumentation for beskæftigelse før den fastsatte skæringsdato.

Målgruppens størrelse

Målgruppe opgøres som antallet af nyansatte i bygge- og anlægsbranchen, dvs. nytilkomne, der ikke har været i branchen i de seneste tre år:

Bruttomålgruppe ¹ :	22.375
Meritgruppe, anslået:	<u>10.110</u>

Netto-målgruppe (22.375- 10.110) = **12.265 personer pr. år**

Den anslås således, at ca. 12.265 personer årligt skal gennemgå arbejdsmiljøuddannelsen af en dags varighed.

Et netttotal for målgruppen findes ved, at der fra bruttotallet trækkes en meritgruppe på 10.100 personer.

Netto-målgruppe (22.375- 10.110) = **12.265 personer pr. år.**

¹ Gruppen er opgjort som nyansatte i branchen i 2011. Dertil vil komme et mindre antal beskæftigede i andre brancher, herunder leverandører af byggematerialer og materiel til byggeri.

Forklaring

Meritgruppen består af personer, der får merit for uddannelsen, fordi de opnår tilsvarende kompetencer via andre uddannelser, bl.a. lærlingeuddannelse, kontraktuddannelser (konkrete serier af AMU-kurser), AMU-kurser og bygningskonstruktøruddannelsen. Om der skal gives merit, kan afgøres ved en vurdering af uddannelsesmål i diverse uddannelser inden for byggeriet. Vurderingen foretages af de respektive faglige udvalg og efteruddannelsesudvalg samt relevante myndigheder.

I praksis forventes det, at følgende grupper kan få merit:

- Lærlinge i byggefagene og studerende under uddannelse relateret til byggeri, herunder bygningskonstruktører, bygningsingeniører og arkitekter
- Personer, der har gennemført AMU-kurser om byggeri af to ugers varighed eller mere
- Alle, der har gennemført sikkerhedskoordinatoruddannelsen eller arbejdsmiljøuddannelsen

Meritgruppens størrelse²:

Merit-gruppe 1: Lærlinge i 2012	
Byggeriets Uddannelser (DB-3F-området):	3.456 ³
Malerfaget (bygningsmalere):	857 ⁴
VVS-faget:	581 ⁵
El-faget:	735 ⁶
Sum 1	5.629

² Ledige vil i visse tilfælde have begrænset adgang til arbejdsmiljøkurset. VEU-reglerne for ledige stiller krav om 14 dages beskæftigelse, før der er adgang til et AMU-kursus. Lediges ret til seks ugers selvvalgt uddannelse indtræder ved fire måneders ledighed.

³ www.bygud.dk/media/220087/statistik_indgaaede_aftaler_hjemmeside.pdf

⁴ Oplysning fra det faglige udvalg for malerfaget.

⁵ https://evu.dk/sites/default/files/1%20Oversigt%20tilgang_februar_0.pdf

⁶ Anslået. Der blev i 2012 indgået 1.471 uddannelsesaftaler på el-området. Det anslås her, at halvdelen vedrører byggeriet. https://evu.dk/sites/default/files/2_tilgang_3.pdf

Merit-gruppe 2: Igangsatte korte forløb mv. i 2012		
Korte uddannelsesaftaler (Byggeriets Uddannelser):		1.120 ⁷
Ny mesterlæreaftaler (Byggeriets Uddannelser):	134 ⁸	
Korte uddannelsesaftaler + nye mesterlæreaftaler i øvrige BA-fag (Anden) AMU-uddannelse inden for byggeområdet		652 ⁹
Sum 2	3.906	2.000 ¹⁰
Merit-gruppe 3. Optag på bygningskonstruktøruddannelsen i 2012		
1.000 minus ca. 65 % med EUD	350	
Sum 3	350	
Merit-gruppe 4. Længerevarende uddannelser		
Bygningsingeniører, ukendt		
Arkitekter, ukendt		
Sum 4	0	
Merit-gruppe 5. Sikkerhedskoordinatoruddannelsen eller arbejdsmiljøuddannelsen		
874 sikkerhedskoordinatorer blev uddannet i 2012, men hovedparten antages inkluderet i gruppe 1-4		0
Skønsmæssigt blev ca. 900 personer i bygge & anlæg uddannet via arbejdsmiljøuddannelsen i 2012, og ca. 75 % skønnes inkluderet i gruppe 1-4	225	
Sum 5	225	
Sum 1-5	10.110	
Samlet merit, overslag 2012		10.110

⁷ http://www.bygdud.dk/media/226022/statistik_korte_aftaler_og_mesterlaere_hjemmeside.pdf

⁸ Samme kilde

⁹ Det anslås, at andelen af korte uddannelsesaftaler og nye mesterlæreaftaler for de øvrige byggefag udgør 30 % af forekomsten af årets ordinære uddannelsesaftaler for lærlinguddannelsen.

¹⁰ Tilgangen af personer til bygge- og anlægsbranchen med mindst 2 ugers AMU-uddannelse udgjorde 360 med fuldtidsdeltagelse [årselever] i 2011 ifølge AE-rådet. Tallet er eksklusive lærlinge på en erhvervsfaglig byggeuddannelse og svende med afsluttet erhvervsfaglig byggeuddannelse. Hvis vi antager, at 25 % af 360 vil være medregnet i kategorien "korte uddannelsesaftaler" reduceres de 360 til 270 årselever. Antallet af elevuger ved 270 årselever er $270 \times 45 = 12.150$. Potentielt vil $12.150:2 = 6.075$ personer således opfylde forudsætningen om minimum 2 ugers AMU. Hvis vi antager, at en tredjedel af disse reelt kan få merit, vil ca. 2.000 personer være omfattet af meritgruppe 2.

Omkostninger til gennemførelse af uddannelsen.¹¹

En kursusdag koster 1.285,48 kr. Det betyder at der årligt skal bruges 15.766.657 kr. når 2012 er udgangsåret.

Pris for arbejdsmiljøkursus af en dags varighed

Uddannelsesudgifter pr. deltager ¹² :	464,48
VEU-godtgørelse 2012 (3.204 per uge ¹³ :5 dage)	641
Befordring: ukendt ¹⁴	
Deltagerbetaling pr. dag	1

¹¹ Ordningens udgifter skal ses i lyset af de store udgifter, som social dumping og arbejdsskader i bygge- og anlægsbranchen påfører samfund, virksomheder og de ansatte. Til ordningen hører også en række virksomheds- og samfundsøkonomiske indtægter. Virksomhedsøkonomiske fordele omfatter besparelser som følge af bygherrer og arbejdsgivers brug af kortet, fx ved adgangskontrol til byggepladser samt besparelser som følge af lavere forekomst af arbejdsulykker. Samfundsøkonomiske fordele omfatter reducerede udgifter til arbejdsulykker i byggeriet og øgede skatteindtægter samt besparelser ved Arbejdstilsynets tilsyn af kompetencer, da Arbejdstilsynet ved en simpel skanning af BS-kortet får adgang til information om den gennemførte uddannelse.

¹² Vurderet på baggrund af tilsvarende uddannelse, jf. www.amu.efteruddannelse.dk Eksemplet er beregnet ud fra AMU-kurset 44872 *Impl. af arb.miljøpolitik i bygge- og anlægsvirks.*, der er et kursus i *takstgruppe 3 (Teori og teori med øvelser)*. Til sammenligning var satsen for to dage var i 2008 kr. 1.527 i henhold til økonomiske konsekvensberegninger for en generel arbejdsmiljøuddannelse for bygge- og anlægsbranchen.

¹³ www.veug.dk/Borger/VEU-godtgoerelse/Satser/Sats-for-VEU-godtgoerelse

¹⁴ Tilskud til befordring ydes til den del, der ligger ud over 24 kilometer. Satsen er i 2013 kr. 1,07 pr. kilometer. Da kurset forventes at blive udbudt over hele landet, vil udgifterne til befordring være relativt beskedne.

2. Handlingsplan for et asbestfrit Danmark

Asbest har været forbudt i Danmark siden 1986, men findes alligevel i mange offentlige og private bygninger. Asbest er kilde til sygdom og dødsfald. Fagfolk, der møder asbest, findes især i byggeriet, men også ansatte på bl.a. genbrugsstationer og kraftværker risikerer at møde asbest. Arbejdstilsynets asbestguide er et godt værktøj, men det viser ikke konkret, hvor der er asbest. Europa-Parlamentet har i 2013 opfordret EU-Kommissionen og de europæiske regeringer til at iværksætte initiativer, bl.a. om kortlægning og sikker fjernelse af asbest.

1. Danmark var blandt de første, der forbød asbest. Nu er tiden inde til at kortlægge og fjerne asbest – til gavn for nuværende og kommende generationer. En national handleplan for et asbestfrit Danmark skal holde i mange år. Mens udarbejdelse af handleplanen kan ske relativt hurtigt, vil udmøntningen af handleplanen kunne ske trinvist over en årrække. Udmøntningen af planen kan over tid tilpasses det økonomiske råderum.
Der er behov for en handleplan for et asbestfrit Danmark.¹⁴ Handleplanen om asbest kan med fordel vedtages politisk.
2. Handleplanen kan udvikles på baggrund af en indstilling fra Arbejdstilsynet og byggeriets organisationer. Det anbefales, at der indledes trepartsdrøftelser om en asbesthandleplan med fokus på kortlægning af asbest og sikker fjernelse af asbest i byggeriet.

Kortlægning af asbest er vigtig. Konkret viden om, hvor asbesten er, er vigtig for

beskyttelsen, ikke mindst for bygningsarbejdere, der uforvarende og lejlighedsvist risikerer at møde asbest, herunder unge og nyansatte.

Sikker fjernelse af asbest.

Et asbestfrit Danmark nås ikke på kort tid, men en plan for fjernelse af asbest er en god og nødvendig begyndelse.

Handleplanen skal sikre, at der sker en prioritering af indsatsen for fjernelse af asbest, og der kan med fordel skelnes mellem forskellige typer byggeri:

- Offentlige bygninger, herunder skoler og offentligt støttet byggeri
- Erhvervsbygninger, herunder bygninger til udlejning
- Privat boligbyggeri

Det foreslås, at der afsættes kr. 15 mio. til at udarbejde en national handlingsplan for et asbestfrit Danmark og til at igangsætte arbejdet med at udmønte handleplanen. (PCB-handlingsplanen kostede så vidt vi husker ca. kr. 10 millioner, mens der til opfølgende initiativer er afsat kr. 5 mio.)

3. Projekt ”Femern Bælt forbindelsen – Et sikkert og sundt byggeri”

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) har efter dialog med bygherren Femern Bælt A/S udviklet et projekt, der skal sikre, at Femern Bælt-forbindelsen bliver så sikkert og sundt som muligt. Målet er at udvikle en samlet ”best practice”-model mhp. at undgå dødsulykker og som minimerer risikoen for arbejdsulykker og nedslidning. Projektet designes, så erfaringer fra arbejdet på Femern Bælt kan overføres til andre i bygge- og anlægsbranchen.

Projektet består af dels et pilotprojekt og et hovedprojekt. Pilotprojektet, der skal gennemføres inden den egentlige Femern-forbindelse anlægges, foregår på de forberedende anlægsarbejder ved Rødby Havn.

Pilotprojektet var i september 2013 budgetteret til kr. 6,5 mio.

Det anbefales, at der afsættes midler til pilotprojektet, der gennemføres ved NFA og med følgegruppe sammensat af byggeriets organisationer.